

Spolno nasilje in nasilje na podlagi spola

V kontekstu migracij

PROTECT

Države, ki izvajajo projekt: Belgija, Bolgarija, Hrvaška, Grčija, Madžarska, Irska, Italija, Malta, Nizozemska, Poljska, Slovenija, Spanija

Cilj projekta:

- okrepiti zmogljivosti obstoječih nacionalnih služb za podporo ob spolnem nasilju in nasilju na podlagi spola za boljše usklajevanje in omogočanje dostopa do teh sistemov za begunce, migrante in prosilce za azil ter potencialne žrtve SNNS
- ozaveščati in opolnomočiti te skupnosti.

Rezultati projekta:

- standardni operativni postopki/smernice, razvite/pregledane/s prispevki v 8 državah
- več kot 120 usposabljanj, organiziranih v 12 državah
- razdeljenih prek 13.000 izvodov informativnega gradiva
- organiziranih prek 200 informativnih srečanj na temo preprečevanje SNNS

Trajanje projekta: oktober 2018 – marec 2020

LEGEBITRA

PHAROS
CENTRE OF EXPERTISE ON HEALTH DISPARITIES

Rutgers Kenniscentrum seksualiteit

arq
Psychotrauma Expert Groep

EMETARCIRIS
FUNDACIÓN

Movimiento por la Paz

Rumiñahui
Asociación

LE MONDE
JILIN LES
FEMMES

Ta projekt financira program Evropske unije za pravice, enakost in državljanstvo (2014–2020).

IOM UN
MIGRATION

Modulo

UVOD

Icebreaker

 Identiteta

 Razlika

 Vloga

 Krivica

 Drugo

Družbena in
biološka
komponenta
spola

GENDER IS HERE

NOT HERE

- Spol kot **družbeno konstruirane vloge** in odnosi, osebnostne lastnosti, odnosi, vedenje, vrednote, relativna moč in vpliv, **ki ga družba dodeljuje ljudem na podlagi njihovega pripisanega spola**. Družbeni spol se nanaša na razmerja, ne samo na ženske, moške ali druge spolne skupine, temveč na razmerja med njimi. Čeprav so pojmi o družbenem spolu globoko zakoreninjani v vsaki kulturi, so tudi **sčasoma spremenljivi** in se znotraj kultur in med njimi zelo razlikujejo (IOM, 2015).
- **Biološki spol** kot različne biološke in fiziološke značilnosti moških in žensk, kot so reproduktivni organi, kromosomi, hormoni itd.

Modul 1

KONCEPTA SPOLA IN NASILJA

Okvirji o nasilju – skupinska naloga

Neenakost med spoloma

“What’s the matter?
It’s the same distance!”

Intersekcionalnost

Kaj je intersekcionalnost?

<https://www.youtube.com/watch?v=O1isIMoytkE>

Stereotip:

Poenostavljena, fiksna in pretirana podoba vseh oseb iste skupine → Prepričanje

Migranti so lenuhi.

Predsodek:

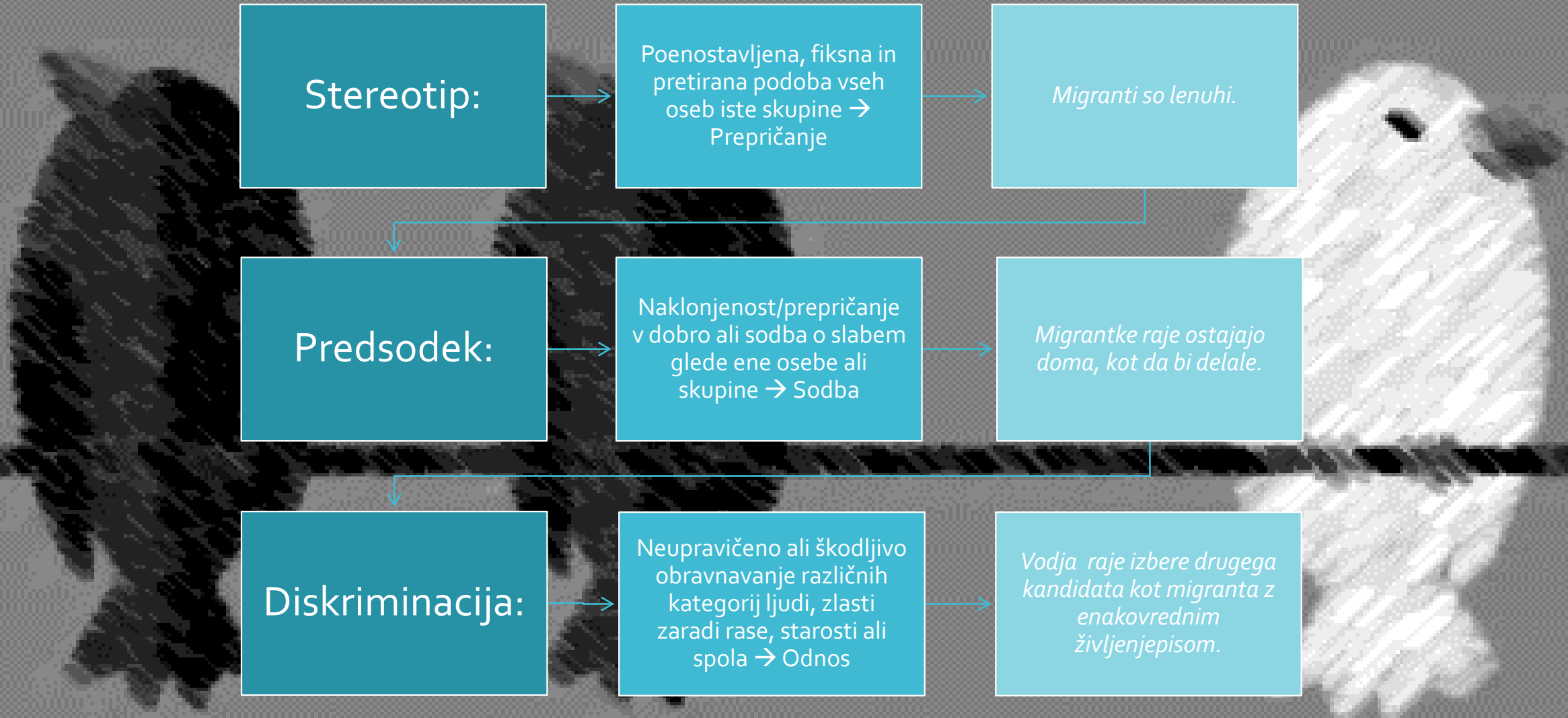
Naklonjenost/prepričanje v dobro ali sodba o slabem glede ene osebe ali skupine → Sodba

Migrantke raje ostajajo doma, kot da bi delale.

Diskriminacija:

Neupravičeno ali škodljivo obravnavanje različnih kategorij ljudi, zlasti zaradi rase, starosti ali spola → Odnos

Vodja raje izbere drugega kandidata kot migranta z enakovrednim življenjepisom.

SNNS
=
kršitev
človekovih
pravic

Neenaka razmerja moči

Proti volji posameznika

Različne oblike nasilja

Povzroča škodo

Norme glede spola

Privolitev

SNNS

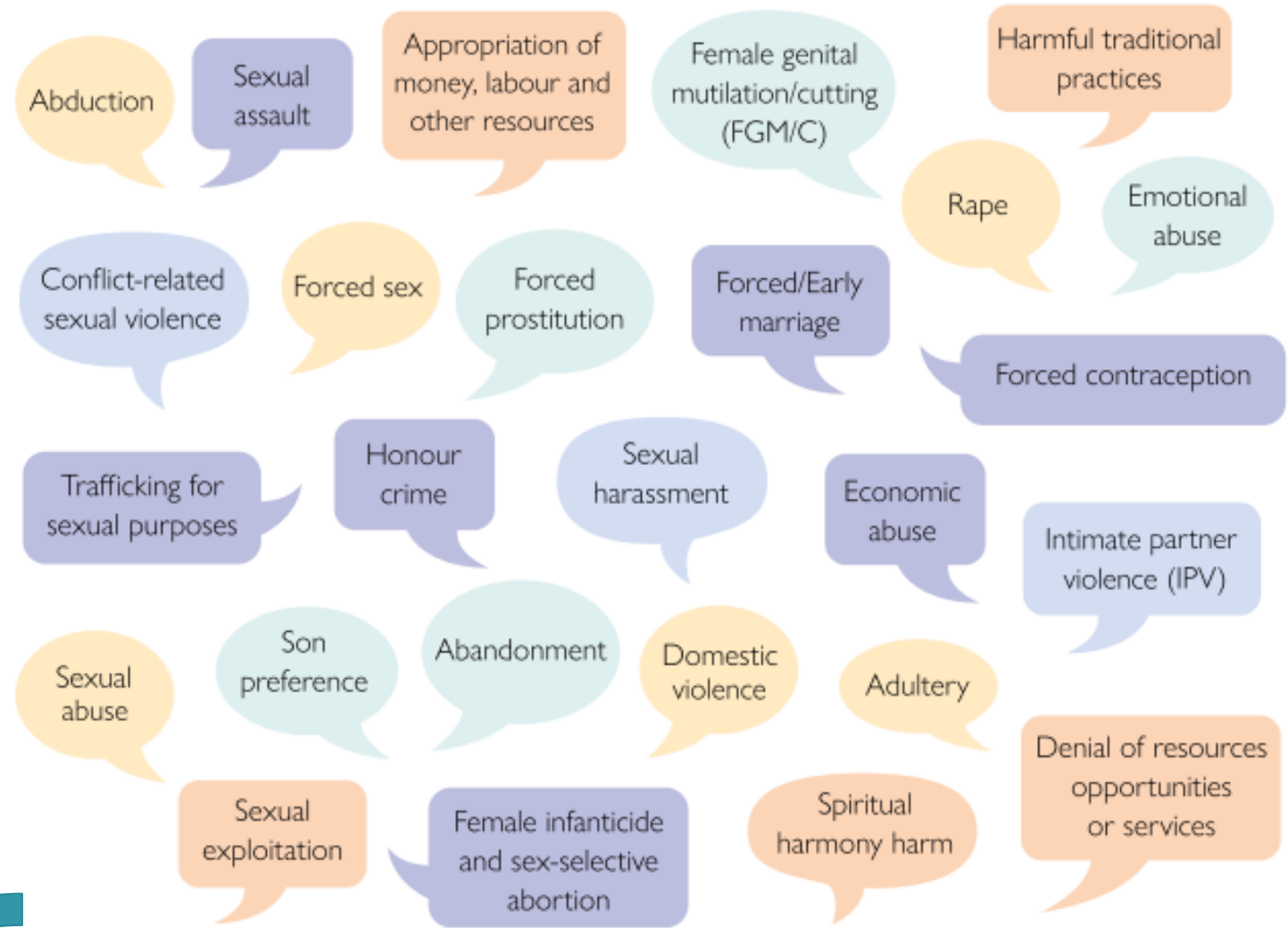
Fizični napad

Čustvena/psihološka
zloraba

Posilstvo in spolni napad

Ekonomsko/onemogočanje
virov in storitev

https://publications.iom.int/system/files/pdf/iom_gbvic_framework.pdf

Spolno nasilje

To je kaznivo dejanje, ki se kaznuje po zakonu.

To je dejanje, ki temelji na ustrahovanju, grožnjah, izsiljevanju in verbalnem, fizičnem ali psihičnem nasilju ter omejevanju prostosti in prisili.

Najpogostejše žrtve so ženske, mladostnice in otroci, a žrtve so lahko tudi moški in fantje.

V večini primerov žrtev pozna storilca.

To dejanje ima posledice za spolno, družinsko in poklicno življenje žrtve.

To ni individualni problem ali posledica neobvladljivih impulzov.

Težava je povezana z našo družbo, ki ustvarja in še naprej spodbuja neenakopravna razmerja moči med ženskami in moškimi.

To dejanje izkorišča kontekst marginalizacije in izolacije ter druge dejavnike, ki prispevajo k ranljivosti, da bi zlorabili in nadzirali žrtve.

Ta dejanja prepogosto ostanejo nekaznovana.

Kdo je storilec?

48 % : partner

10 %: družinski član

13 %: znanec

7 %: oseba iz delovnega okolja žrtve

Spolno nasilje na javnem mestu:

Spolno nasilje v javnem prometu:

Trgovina z ljudmi za spolno izkoriščanje:

Spolno nasilje v družini

Znotraj para:

Nad otroki:

Nad drugimi družinskimi člani:

% vseh žrtev, ki ne vložijo obtožb

ZDA: Delavci na
kmetijah se
soočajo s spolnimi
zlorabami

<https://www.youtube.com/watch?v=8jhKfyG1oU8>

Modul 2

MIGRACIJE IN SNNS

Ključni izrazi s področja migracij

1. NOTRANJE RAZSELJENA OSEBA

2. PROSILEC ZA MEDNARODNO ZAŠČITO

3. OTROK (MIGRANT) BREZ SPREMSTVA

4. MIGRANT

5. TRGOVINA Z LJUDMI

6. BEGUNEC

7. POHABLJANJE ŽENSKIH SPOLOVIL

8. TIHOTAPLJENJE LJUDI

A

Krovni izraz, neopredeljen v mednarodnem pravu, ki odraža običajno laično pojmovanje osebe, ki se iz različnih razlogov začasno ali trajno odseli s svojega običajnega prebivališča znotraj države ali čez mednarodno mejo.

B

Posameznik, ki zaprosi za mednarodno zaščito. V državah z individualiziranimi postopki je ta oseba nekdo, o prošnji katere država, v kateri je prošnjo vložil, še ni dokončno odločila.

C

Oseba, ki je zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem zaradi rase, vere, narodnosti, pripadnosti določeni družbeni skupini ali političnih mnenj zunaj države svojega državljanstva in zaradi takšnega strahu ni sposobna ali ne želi izkoristiti zaščite te države.

D

Vsi postopki, ki vključujejo delno ali popolno odstranitev zunanjih ženskih genitalij ali drugo poškodbo ženskih spolnih organov iz nemedicinskih razlogov.

E

Namerno organiziranje ali omogočanje nezakonitega prehoda oseb čez državne meje, ki se zagotavlja v zameno za finančno ali drugo korist.

F

Osebe ali skupine oseb, ki so bile prisiljene ali dolžne pobegniti ali zapustiti svoj dom ali kraj običajnega prebivališča, zlasti zaradi ali v izogib posledic oboroženega konflikta, primerov splošnega nasilja, kršitev človekovih pravic ali naravne ali s strani ljudi povzročene nesreče in ki niso prestopile mednarodno priznane državne meje.

G

Otroci, kot jih opredeljuje 1. člen Konvencije o otrokovih pravicah, ki so bili ločeni od obeh staršev in drugih sorodnikov in za katere ne skrbi odrasla oseba, ki je po zakonu ali običaju za to odgovorna.

H

Izraz, ki označuje "novačenje, prevoz, premestitev, skrivanje ali sprejem oseb s pomočjo grožnje ali z uporabo sile ali drugih oblik prisile, ugrabitve, goljufije, prevare, zlorabe moči ali stanja ranljivost oziroma z dajanjem ali prejemanjem plačila ali ugodnosti za doseg privolitve osebe, ki ima nadzor nad drugo osebo, za namene izkoriščanja".

57% of UNHCR refugees came from three countries

Syria

Afghanistan

South Sudan

Where the world's displaced people are being hosted

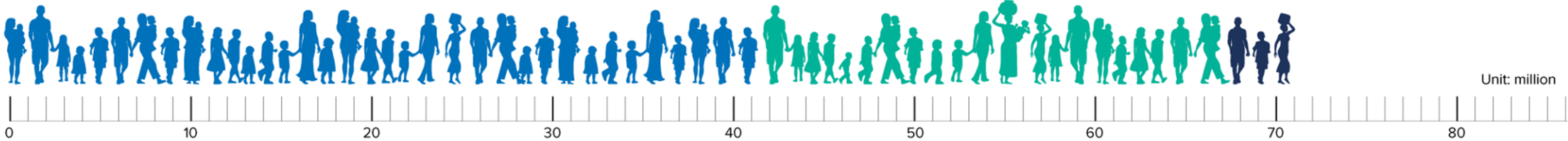

About 80 per cent of refugees live in countries neighbouring their countries of origin

Globalna statistika in informacije o migrantih

70.8 million

forcibly displaced people worldwide

Internally Displaced People
41.3 million

Refugees
25.9 million

20.4 million under UNHCR's mandate
5.5 million Palestinian refugees under UNRWA's mandate

Asylum-seekers
3.5 million

Migracije v državi X

48,8 %

migrantk v
letu 2018
po vsem svetu

SNNS in migracije

<https://www.youtube.com/watch?v=kWgKBA87kP4>

Kulturni relativizem

Stališče, da ni univerzalnega standarda za merjenje kultur in da so vse kulture enako veljavne in jih je treba razumeti po lastnih pogojih.

KAKO PREMAGATI KULTURNI RELATIVIZEM ALI SE IZOGNITI TVEGANJU ZANJ?

OB VSAKEM STIKU Z OSEBO IZ DRUGE KULTURE:

Vir: www.otavzw.be

- 1** Uporabite osnovne vrednote kot psihološki-zdravstveni-pravni-socialni svetovalec
 - Bodite iskreni
 - Pokažite razumevanje in spoštovanje
 - Prizadevajte si za odnos brez nadvlade
 - Pokažite empatijo
 - Pokažite zanimanje, radovednost
 - Bodite pristni

- 2** Razumevanje kulture druge osebe je lahko koristno, ni pa nepogrešljivo. Včasih pridobite čas, ko gre za dekodiranje ali prenos sporočil.

- 3** Nikoli ne pozabite, da obstajajo razlike znotraj ene in iste kulture.

- 4** Ne pozabite, da identiteto osebe sestavlja množica družbenih identitet, vključno s starostjo, socialnim statusom, družinsko kulturo, poklicem, regionalno identiteto, socialno-ekonomskim statusom, religijo itd.

- 5** Razumite in uporabljajte brezpogojni okvir: Evropsko konvencijo o človekovih pravicah, Konvencijo o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW), Konvencijo o otrokovih pravicah, belgijsko zakonodajo...

- 6** Ob vseh primerih nasilja: varnost žrtve je vedno prednostna naloga.

Študija primera št. 1: Maria

- Kateri elementi zgodbe se nanašajo na Mariino ranljivost?
- Katero obliko nasilja je doživela Maria?
- Kako bi ji pomagali? Kaj bi ji predlagali?

Modul 3

VPLIV SPOLNEGA NASILJA NA ZDRAVJE

Posledice SNNS za zdravje

Fizične posledice

Spolne in reproduktivne posledice

Psihološke in vedenjske posledice

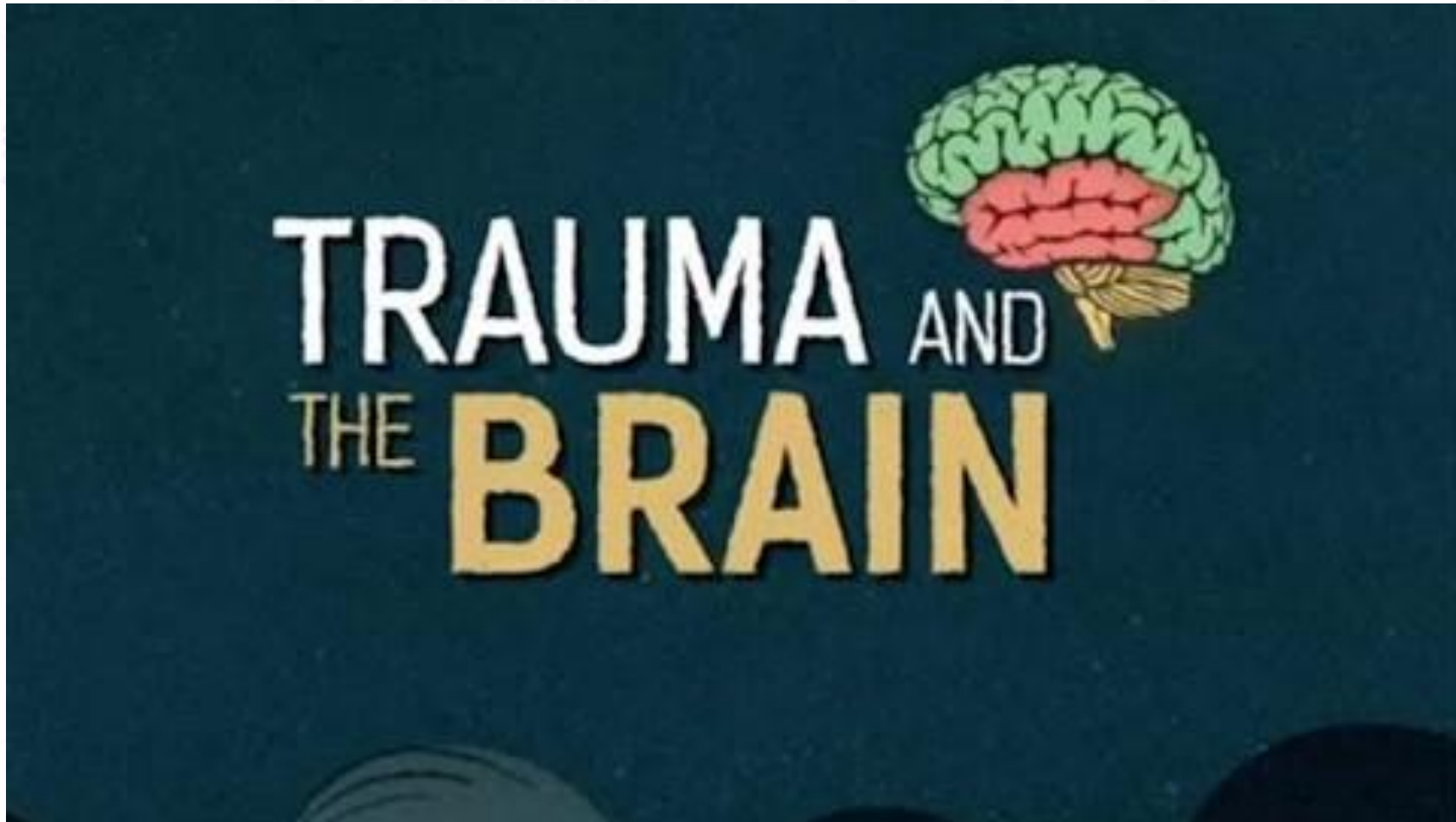

Spomin na travmatični dogodek

KAJ JE SPOMIN NA TRAVMATIČNI DOGODEK?

- 1** Ko je človek v nevarnosti, začnejo možgani proizvajati adrenalin in kortizol.
- 2** Poveča se srčni utrip ...
- 3** ... Če hočeš pobegniti, se spopadi ali teci hitreje. In oseba pobegne.
- 4** Težko je, vendar si oseba opomore.
- 5** V primeru spolnega nasilja oseba ne more pobegniti.
- 6** To izzove stanje šoka.
- 7** Možgani še naprej proizvajajo adrenalin.
- 8** Obstaja nevarnost preobremenitve.
- 9** V izogib tej prenapetosti se v velikih količinah proizvajajo drugi hormoni, imenovani endorfini.
- 10** Oseba čuti disociacijo od svojega telesa in ne čuti več ničesar.
- 11** Sposobnost osebe za analizo situacije in za odziv nanjo je ohromljena.
- 12** Disociacija prepreči, da bi se agresija vključila v avtobiografski spomin.
- 13** Agresijo oseba skoraj zaklene v drug del možganov.
- 14** Tu se razvije spomin na travmatični dogodek.
- 15** Spomin lahko kadar koli z enako intenzivnostjo oživi kateri koli dogodek, podoben storjeni agresiji.

Vir: feminismecaen.files.wordpress.com/2013/10/livret-viol-et-prostitution-2013-version-lecture.pdf p.18

https://www.youtube.com/watch?time_continue=21&v=4-tcKYx24aA&feature=emb_title

Modul 4

KAKO ZAGOTOVITI POMOČ:
PRAVNI IN POLITIČNI OKVIR

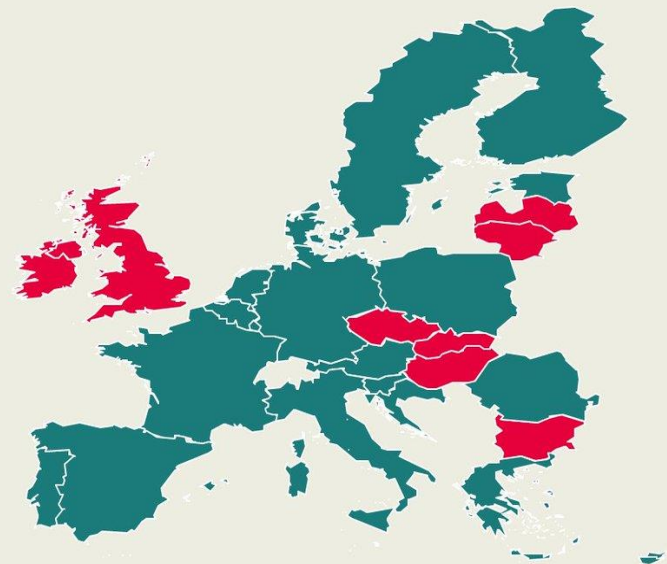
The background features a stylized world map composed of a grid of small, light gray dots. The map is centered and occupies most of the upper and middle portions of the frame. A solid teal banner is positioned at the bottom, containing the title text in white. The overall aesthetic is clean and modern.

Nacionalni politični okvir

Istanbulska konvencija

Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima

Istanbul Convention on violence against women: Status in EU member states

● In force ● Not ratified

Source: [Council of Europe](#); updated 11/02/2019

Made with **infogram**

Spol: ni vključen v Ženevsko konvencijo – prav tako ni opredeljena ranljivost EU direktive/resolucije, ki interpretirajo Ženevsko konvencijo in dodajajo elemente glede na spol:

Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih za kvalifikacijo državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva kot upravičencev do mednarodne zaščite, o enotnem statusu beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite

Direktiva 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o določitvi standardov za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito

Direktiva 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 28. novembra 2019 o pristopu EU k Istanbulski konvenciji in drugih ukrepih za boj proti nasilju na podlagi spola (2019/2855(RSP))

Študije primera

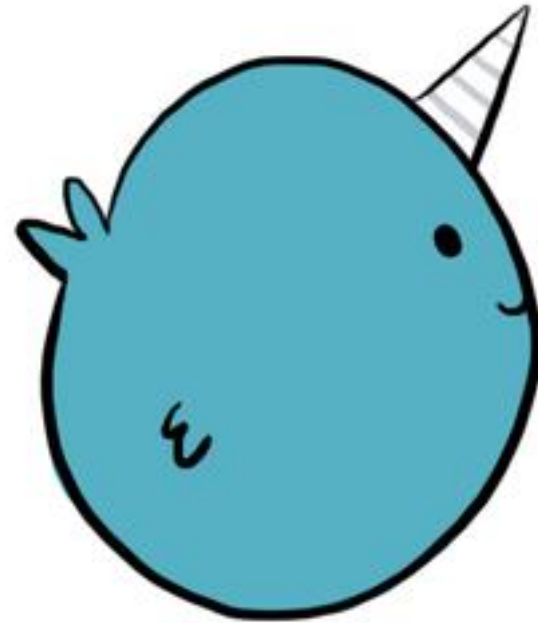
PRAKTIČNE VAJE

WHO samopomoč opredeljuje kot "sposobnost posameznikov, družin in skupnosti, da promovirajo zdravje, preprečujejo bolezni, ohranjajo zdravje in se spopadajo z boleznijo in invalidnostjo s podporo izvajalca zdravstvene dejavnosti ali brez nje".

Temeljna načela: Temeljna načela samopomoči vključujejo vidike posameznika (npr. samozavest, opolnomočenje, avtonomija, osebna odgovornost, samo-učinkovitost), pa tudi širše skupnosti (npr. sodelovanje skupnosti, vključenost skupnosti, opolnomočenje skupnosti).

Kaj je samopomoč?

Vaja

YOU DESERVE TO
BE AS NICE TO
YOURSELF AS YOU
ARE TO OTHER
PEOPLE.

EMM
ROY